

Sakaríi Di mpátíri tɔ̀ t̀i náaànti

Sakaríi do yóó náké Kuyie mpããnáaànti ke s̄́ mbè í kpaaní bè do bè p̄́m̄m̄ú kékònnè kè Babidɔ̀nni. Ò náké t̀i náaànti w̄́t̄ínè m̄f̄ìè mbè maá dìi m̀nn̄n̄i ndi Kuyie nc̄f̄èt̄è k̄ént̄ɔ̀ k̄étuɔ̀k̄en̄è yebie ntekùp̄íítè (1000) Kirisi, okpààti Kuyie ntããté wè k̄ɔ̀be yó mbo yè diwèi mieke. O pátiri náaànti cūmp̄ur̄imu, kè dìi né w̄́t̄e ke tú dìi náké Kirisi, okpààti Kuyie ntããté wè kp̄́í nkè dè feí, dìi múnke náké Isidaȳeribe kp̄́í nnè yebotè kè dè feí, wèè náké Kirisi, okpààti Kuyie ntããté wè tumè Kuyie, nè ò tumè on̄it̄i páíí, nè ò tumè ikuó niùt̄i, ò kék̄unn̄emè omáà, ke k̄òt̄en̄i kutenkù bèè do tú ikuó niùbè kè bè ò yete. Weè múnke náké bè yóó ò fitémè k̄éc̄out̄è m̄ed̄ít̄ibii nsip̄is̄it̄ããti ke nàk̄én̄è Kirisi, okpààti Kuyie ntããté wè w̄́t̄in̄ím̄è kè Isidaȳeribe bo ò yà wenwe bè baaké wè kédemmu ke d̄ò ò tu be kóo kpààti. Weè nàk̄én̄è Kuyie nc̄f̄èt̄è yóó w̄́t̄e k̄émaám̄è Sedisad̄emmu, kè diwèi k̄òt̄en̄i. Ò múnke nàk̄ému yemòrè s̄onye kp̄́í.

Di mpátiri náaànti duó ke d̄ommè

1. Kuyie mpããnáaànti náaàntò nàk̄ém̄è Isidaȳeribe ke tú bèe ceete 1:1-6
2. M̄eb̄enk̄ùm̄è Kuyie mbè benkemè ke bo bántè Sedisad̄emmu èi k̄ɔ̀be 1:7-6:15
3. Bè t̄ɛ̀nn̄é t̄i Babidɔ̀nni èi k̄ɔ̀be t̄ɔ̀nn̄í bè kè dè ntukúnè menùboúmmè kó tináaànti 7-8
4. Kuyie mpããnáaànti náaàntò náké t̄i kè dè ntukúnè t̄i yóó d̄ò Isidaȳeribe m̀nn̄n̄i k̄ént̄ɔ̀

kétuàkenè Kirisi, okpààtì Kuyie ntāāté wè bo wētenímè kédì tikpàtì 9-14

SAKARII YÀ MÈE BENKÛME

Kuyie ntumè ku kabee wētení ku borè

¹ Okpààtì Dariyuusi kpàtì benni didèrì otànkù nínnwè mièke nke Kuyie mbéinnèmè ku pānānāntì náan̄tò Sakaríi Ido birɛ Bedekia kó debirɛ ke dò: ² Mí ndi Yìè nKuyie n tú, m mièke do pèikemu di yembè mediè. ³ A bè nàké ke dò: Mí ndi Yìè nKuyie Mpakɛdaa, m̄i tu bèe wētení m borè, kè n wētoo be borè, m̄i mɛ nyɛ. ⁴ Di báá teeté di yembè, n do duó nkè m pānānāntì náam̄bè n yu bè ke tú bèe wētení m borè, kényóu kuce kuyɛiku bè tū nkù nè be dɔ̀rìmè yɛime, bè mɛ nyí nkènté bè bè nàá ntì, bè í ndake de kpɛti. Mí ndi Yìè nKuyie mm̄i tì ndi denni. ⁵ Yé di yembè kòte kè? M pānānāntì náam̄bè tá? Bè í kuà? ⁶ Bá nè n duó nyèè tannò m pānānāntì náam̄bè nè n do bè nàké tì náan̄tì, deè do tù̀̀kení di yembè kè bèe wētení kébèi nke dò, Kuyie Mpakɛdaa do béi nke dò ò yóó ti dɔ̀mè ice iyeyi ti tū nyi nè ti dɔ̀rìmè yɛime kpéi ò mɛ nti dò.

Kuyie ndo benkemè Sakaríi kòo yà besāndèèbè

⁷ Okpààtì Dariyuusi kpàtì benni didèrì otànkù tɛpítè nè òmàá, bè tu wèè t̀nkù Sebati *, diyìè sipisidé nè dinaannì yìè, kè Kuyie mbéinnè Sakaríi ku pānānāntì náan̄tò. Sakaríi do tú Ido birɛ Bedekia kó debirɛ ndɛ. ⁸ Kòo béi nke dò: N duó keyènkè nke

---

* **1:7** Sebati: Bè do kaammè betààbè nè ti bè kàammè dè í wè. Be kóo t̀nkù Sebati berínè ti kó betààbè oketiwè nè odèri de cuokè nke (t̀̀pò nè dewannè de cuokè).

kè Kuyie nni mbenke, kè n yà onìtì mǎù kòò dèke tesānwũāṭè ke cómú tifāpèùtì cuokè bè tu tì mǎrìtì tì cǐē nfííkú ke cùté, kè sítèsì ò tǔnní siwũāṣì nè sǐì dò mmētĩē nnè sǐì péì. ⁹ Kè m beke Kuyie ntōnnì dǐì n nàánnè ke dǎ: N Yìè nhòmbe mbe? Kè dǐ dǎ: N yóó da nákému bè mbe.

¹⁰ Dǐ kpaá me nnáá nkòò nìtì wèè do cómú titieti bè tu tí mǎrìtì ti cuokè ke deke tesāntè kòò dǎ: Kuyie nkuù bè tōnnì kè bè bo ce nkutenkù.

¹¹ Mēmme kè bèè náké Kuyie ntōnnì dǐì còmú titieti bè tu ti mǎrìtì ti cuokè ke dǎ: Ti cèmmu kutenkù bá kunampoo í bo, bè kàri béu nwe.

¹² De mǎnnì ndi Kuyie ntōnnì béimmè ke dǎ: Ti Yìè Kuyie Mpackedaa! Dè yó nkááké de kè mesémmè da pǐnnè Sedisademmu nè Sudaa ekè sonye, a miēke péì yè kè dè mǎke yíe nyebie nsipísìyiekè?

¹³ Kè ti Yìè nKuyie mbéinnè tináànsààtì ibáammìi kpeti ku tōnnì dǐì do n náánnè, kè dǐ dǎ:

Kuyie nyóó wēte kétiekemè Sedisademmu

¹⁴ Náké Sedisademmu kǎbe nè Siyōō kǎbe ke dǎ: Ti Yìè nKuyie Mpackedaa tu:

Kù bè dǎmu kè dè kù tǔò mmuhǎá nkōme.

¹⁵ Kè ku miēke né cǎú mmēdiè nyibotí tēi,

ìì kàri bàmmù, ke yé ku miēke do peikemè Isidayeribe sǎmpó nwe,

kè kù ndó ìi yǔǔ mbe to,

kè ì né tonté ke bè tanné mesémmè miēke.

¹⁶ Dèè kpéi nte, kè ti Yìè nKuyie Mpackedaa tu,

kù wēti ke bo dǎ Sedisademmu èi mesàà,

kè ku cǐētèe wēte kémaá di miēke,

kè bèe wēte kémaá sicéi di miēke.

¹⁷ Kè Kuyie ntōnnì yíé ké n náké ke dǎ:

Náké be ke tú:
 Mí ndi Yiè nKuyie Mpakεdaa mû tu:
 nh ekè yóó wēte kέpíemmu mesàà,
 kè n wēte kέtieke Sedisadεmmu kébántè Siyōō.

2

Kuyie nyiè ke benkemè Sakarrii yeyiè nnè bemáábè

¹ Kè nní nwúó nkè Kuyie nni mbenke kè n yà yeyiè nyènàà. ² Kè m beke Kuyie ntōnni dìi do n náánnè ke dò: Ye nyiè mbenkú ba? Kè dì n tēnné ke dò: Yè benkú ibotí kperiyi nyi ìi do cíe nyIsidayεeribe Sudaa kòbe nè Sedisadεmmu kòbe.

³ Kè dendee pēētóo kè ti Yiè nKuyie nní mbenke bemáábè bènàà. ⁴ Kè n kù beke ke dò: Bè kòtení ke bo dōd ba? Kè kù dò: Bè kòtení ke bo donné yebotè kōmbùditi nti ke bóké yeyiè nyè do kūmmù nè yè Sudaa kòbe ke bè auté ke bè cíe.

Kuyie mbenkemè Sakarrii wèè tō kuhōũ ke bo benné dihei

⁵ Kè Kuyie nní mbenke kè n yà onitì kòò pikú o nòutè kuhōũ kùu beúnè. ⁶ Kè nh ò beke ke dò: A kōri ke? Kòò dò: N kōri ke bo benné Sedisadεmmu nwe káyà o okùmè māmè nè o pēkùmè.

⁷ Kuyie ntōnni dìi do n náánnè kè dì nkpaá cómmú, kè diteri marii kéténi ké dì co. ⁸ Kè dii dì nàké ke dò: Coké kénáké odapàà nwèè me ntō kuhōũ kùu beúnè ke dò: Sedisadεmmu èi yó nfeíomu, iduotí báá dì fité benitibè bèè yó mbo di miεke nè iwūō dè í sénní. ⁹ Mí ndi Yiè nKuyie mmûi mómmuò n yó ndo mmuháá nkó kuduotí ké dì fité, kè n kpeti mbo di miεke.

Kuyie nyumè bèè do ciété

10 Kè ti Yiè nKuyie mpéi nke dò:
 Èi! Mí ndi Yiè nKuyie mmû tu:
 Íténè díndi n do cíe mbè
 kè di taá ibotí tɛi miɛkɛ
 cokénè káyè kubakù cǎnku kó dihèi miɛkɛ.
 Mí ndi Yiè nKuyie mmû bɛi.

11 Èi! Díndi Sedisadɛmmu kɔbɛ
 bèè do bo Babidɔnni cokénè káyenté.

12 Di Yiè nKuyie Mpakɛdaa weè n tǔnní kɛ n duó
 mmuwɛrímú kɛ tú n náké ibotí tɛi ì di fɛũnko kɛ dò:
 Kè wèè di kááké ò káá nku nɔnnitè nte.

13 Kuyie ntu kù yòutɛ ku nòutè nte
 ibotí ì do di dǔdɛtɛdaatì i ìnkè,
 kè ì bo naá ndi kó tɛdaatì.
 Dè bo dǔdɛ di mǔnni di bo banté kɛ dò nKuyie
 Mpakɛdaa weè n tǔnní.

14 Kù tu: Nyíúnè,
 kényǎnku díndi Sedisadɛmmu kɔbɛ,
 kù kèróomu kɛ bo mbo di cuokè.
 Kunku Kuyie nkuù bɛi.

15 Yɛbotè péu bo kù taunnè dɛ yìè,
 kéntú ku kɔbɛ kè kù mbo bɛ cuokè.
 Dɛ yìè bè bo banté kɛ dò nKuyie Mpakɛdaa weè n
 tǔnní.

16 Kuyie nwɛti kɛ bo tiekɛmu Sudaa kɔbɛ
 kè bè mbo ku ɛi
 kù wɛti kɛ bo tǎátɛmu Sedisadɛmmu.

17 Yɛbotè ìnè yúóó Kuyie nyìkè,
 kù itému kɛ yɛtɛnì ku cɛsàatè miɛkɛ.

3

*Kuyie mbenkɛmè ku pǎánáatì náatò ikuó nùtì
 diɛwè Sosuwee*

¹ Kè ti Yiè nKuyie nni mbenke ikuó niùtì diewè kòò còmú Kuyie ntōnni ìkè, kè dibəò còmú o bakù yóu ke bo ò wàtí. ² Kè Kuyie ntōnni náké dibəò ke dò: F́ ndibəò ti Yiè nKuyie ntu a cǐéké! F́ ndibəò Kuyie ntu a bá nwátìrì Sedisademmu kù tǎáté wè, onìtì yiè ndònnè kudəú kù còú nkù nku kè bè kù pùte.

³ Ke ś nSosuwee còmú Kuyie ntōnni ìkè ke dáátì tiyààtì kè ti ã meyóò. ⁴ Kè Kuyie ntōnni náké bèè bo de borè ke dò: Dáténè we tiyààtì meyóò nkpeti, kóò dàtínnè tiyaàsààtì. Di dèè mèmme kénáké Sosuwee ke dò: N da wènkùnnemu kè bè bo da dátínnè tiyaàsààtì.

⁵ Kè Kuyie ntōnni səoté di náahtì ke dò: Ínnénè we kuyaàbomboúnkù sààkù, kè bèè ò ínné kuyaàbomboúnkù sààkù, kóò dàtínnè tiyaàsààtì, kè Kuyie ntōnni còmú de borè. ⁶ De kó difónkúò kè Kuyie ntōnni náké Sosuwee ke dò: ⁷ Nte Kuyie Mpaakedaa nàá ntì. Kù tu:

Kàa tǔ nku kó kuce,
 ke tǔ nku kuó,
 f́óò yó mbaké ku cǐètè,
 kè f́óò nwéí te dánkù,
 kè n da tannè bèè me ncómú die mbe kó fenafe miéke.

Kuyie nnàkémè kù yóó duónnìmè odeetíwè

⁸ Kè ti Yiè nKuyie mbéinnè Sosuwee ke dò:

F́ nSosuwee ikuó niùtì diewè nè a kəbe kénténè kékéè,
 díndi bèè pǐ nyikuó tōmmú
 ke dò mmebenkùmè mèè benkú n yóó duónkomu
 odeetíwè,

wèè yètìrì tu kuye * tərì ndi dèe benkú ke dò nnè
Yesu borè meborime pàmmè mèè ketírí.

⁹ N dǎú nditári ndi Sosuwee ìkè
kè dì màke inuò nyiyiekè.

Mîi mómмуò n yóó kerí di ìnkè iwārii.

M bo fũũ ndihèi dì nkó meyei ndiyiè òmáà mieke.

¹⁰ De yiè diwèi bo di pĩ

kè di nyu ditòbè yebaa

ke wē nke yo nfínyĩ nè fikíè de kó yebè.

Mí ndi Yiè nKuyie Mpakɛdaa mîi b́i.

4

*Kuyie mbenkemè Sakaríi tɛfitíkèkètè nè odifiè kó
dɛtie*

¹ Kè Kuyie ntǎnni dìi n nàánnè, kè dìi wētɛní ké nh
entɛ bè ãɔ entɛ mèè botí onitì wèè yè nke duó. ² Kè
dì m beke n yà mù, kè n dà: N yà tɛɔfitíkèkètè nte,
kè mekùò ncṹ tɛ cuokè tɛ yómmè kè sifitibúkúsi bo
sìyiekè nè de kó iwěĩ. ³ Kè odifiè kó dɛtie ncómmú tɛ
také, muù nte bakù you, mutēmù ku cǎnku.

⁴ Kè m beke Kuyie ntǎnni dìi n nàánnè ke dà: N Yiè
diɛ mbenkú ba? ⁵ Kè dì dà: A í banté dè benkúmàà?
Kè n dà: N yí banté.

Kuyie ndǎúnnè dìi nùù Sodobabɛɛdi

⁶ Kè Kuyie ntǎnni n náké ke dà: Náké ti nnáahtì
Sodobabɛɛdi ke tú:

Dè í tú nè o wērímú mmu yoo nè o kpeti,
dè tu nè n kó Muyaá mmu.

Mí ndi Yiè nKuyie Mpakɛdaa mîi b́i.

* 3:8 kuye: Wèè yètìrì tu Kuye bè yē nYesu nwe o yètìrì

7 Ditāri diērì f̄́ nha í t̄̀ðke d̄̀marè Sodobab̄̄edi ìkè,
 ò bo da p̄̀nte k̄̀d̄̀éit̄̀ k̄̀d̄̀eite ditāri
 ò yóó c̄́ó ndì n c̄̀ṣ̄t̄̀è yómm̄è,
 k̄̀è benit̄̀b̄̀è ndi s̄̀ant̄̀í ke tú:
 Dì wenni! Dì wenni!

8 K̄̀è Kuyie nyíé ké n n̄́aké ke d̄̀:

9 Sodobab̄̄edi weè p̄̀ũt̄̀é n c̄̀ṣ̄t̄̀è
 k̄̀è weè yóó t̄̀è d̄̀è.

K̄̀è d̄̀è yíé nk̄̀aa bant̄̀é ke d̄̀ò mm̄í nKuyie mm̄û ò
 t̄̀nko.

10 W̄̀è do senku Sodobab̄̄edi t̄̀mm̄ú
 ò mù ketírì d̄̀ì m̄̀nn̄ì k̄̀è mù yí d̄̀eu,

d̄̀è bo ò narik̄̀e ò bo yà d̄̀ì m̄̀nn̄ì ò maám̄è n c̄̀ṣ̄t̄̀è.

11 K̄̀è n w̄̀t̄̀e k̄̀éb̄̀inn̄è Kuyie nt̄̀nn̄ì ke d̄̀: Odif̄̀è
 kó d̄̀etie nd̄̀end̄̀e d̄̀è c̄̀òm̄̀m̄ú t̄̀fit̄̀ík̄̀èk̄̀èt̄̀è také, muù
 nte bakù you, mut̄̀m̄ù kuc̄̀anku, d̄̀è benkù ba?

12 K̄̀è n yíé k̄̀ebeké ke d̄̀: K̄̀è odif̄̀è kó ibake ìd̄̀éi ì
 me mm̄ak̄̀e is̄̀ok̄̀ũṣ̄t̄̀i, k̄̀è odif̄̀è kó mekùò nyi t̄̀ũ nke
 do mm̄es̄̀o, nd̄̀è benkù ba? 13 K̄̀è d̄̀ì d̄̀: A í ȳ́ d̄̀è
 benkù m̄̀àà? K̄̀è n d̄̀: Áà, n yìè, n yí ȳ́. 14 K̄̀è d̄̀ì d̄̀:
 Benit̄̀b̄̀è b̄̀èd̄̀éb̄̀è m̄̀be n t̄̀āāt̄̀é b̄̀è k̄̀è b̄̀è c̄̀ou mm̄ekùò
 nk̄̀è b̄̀è c̄̀òm̄̀m̄ú Kuyie M̄̀pak̄̀edaa ìk̄̀è.

5

Kuyie mbenkem̄̀ Sakarri dipátiri k̄̀è d̄̀ì p̄̀t̄̀i

1 K̄̀è Kuyie nyíé ké m benke, k̄̀è n yà dipátiri k̄̀è d̄̀ì
 p̄̀t̄̀i. 2 Kuyie nt̄̀nn̄ì d̄̀ì n n̄́aann̄è k̄̀è di m beke n yà
 mù, k̄̀è n d̄̀: n yà dipátiri mari ndi k̄̀è di okùm̄è bo
 m̄̀étirib̄̀è t̄̀ep̄̀ít̄̀è, k̄̀è di p̄̀k̄̀ùm̄è bo m̄̀étirib̄̀è b̄̀èn̄̀mm̄ù.

3 De m̄̀nn̄ì k̄̀è Kuyie nt̄̀nn̄ì n n̄́aké ke d̄̀: De
 kó dipátiri t̄̀o m̄̀eyei mm̄èè yóó tū̀ak̄̀en̄́i diheì me
 kó tin̄́aañt̄̀i nti. K̄̀è kupíkù makù k̄̀peti tú beyóób̄̀è

βεμου, òμου í yó nkpaá dihèi, kè kupíkù tekù kpèti tú: Bèè ò mparìkunè Kuyie nyètìrì ke né sou mbè kòò mou í yóò nkpaá dihèi. ⁴ Mí ndi Yiè nKuyie Mpaκeδaa n duónko de kó meyei nkè mè bo do oyúókù cǐètè nte nè bèè ò mparìkunè n yètìrì ke né sou. Mè tati βeè cǐi mieke ke bo cóuté yesǎ̀nkè kèwǎ̀nnénè imarí.

Kuyie mbenkemè Sakarîi onitipòkù mou kòò kàri tenaate mieke

⁵ De mǎ̀nnì kè Kuyie ntǎ̀nnì dìi n nàánnè kè dìi tóónnì m borè, kè m béinnè ke dǎ̀: Wénté a bo yà dèè kèrínì dè dòmmè. ⁶ Kè n dǎ̀: Ba nni nde? Kè dì dǎ̀: Tenaate nte a yà mè kè tè kèrínì, ke n náké ke dǎ̀: Dihèi dimou kó meyei mme.

⁷ De mǎ̀nnì kè n yà dibierimínnì kó kupòkù pòòtemè ke ààtènnì de kó tenaate, kòo nitipòkù mou kàri te mieke. ⁸ Kè Kuyie ntǎ̀nnì dǎ̀: Bè we ntú kuyonku kéndó kòò tèntoo te mieke, képoonko dibierimínnì kó kupòkù.

⁹ De kó difǎ̀nkúò kè Kuyie nni mbenke kè n wénté kèyà benitipòbè bèdébè kè bè pùtì ke ã ifièti kè ì dònnè fècǎ̀nfè kpèyi. Kè bèe túóté tenaate kèyoutenè ketenkè. ¹⁰ Kè m beke Kuyie ntǎ̀nnì dìi n nàánnè ke dǎ̀: Bè kàrinè ke tenaate? ¹¹ Kè dì n tǎ̀nné ke dǎ̀: Bè tè kǔntinè Babidǎ̀nni nwe ke bo tè maá tecǐètè, kè bè maá ke dèè, bèe tè cǎ̀nné disǎ̀ kó diteitirì ìnkè.

6

Kuyie mbenkemè Sakarîi sinaasǐ̀ sìnàà

¹ Kè Kuyie nnì mbenke kè n yà sinaasǐ̀ sìnàà kè sì yètìní yetǎ̀rè yèdèè cuokè, kè de kó yetǎ̀rè tu disǎ̀wũ̀. ² Kè sisǐ̀ siwũ̀sì dèri teketitè kè sisò̀sì

dèri tedétè. ³ Kè sipéísi dèri tetáántè, kè yeyòrè kpesi dèri tedétè. ⁴ Kè m beke Kuyie ntõnni dîi n naánnè ke dò: N Yiè die mbenkú ba? ⁵ Kè Kuyie ntõnni n náké ke dò: Bè yènni itemmànke inàà ndi, bè bonní ketenkè kemou yiè mborè nde, ke bo ke itini bàmbà.

⁶ Tenaasāntè sisēī sòusi dèri tē kòri kubakù yóu bíékè nke, kè sipíé tē tū nkè yeyòrè kpesii kété kubakù cānku bíékè. ⁷ Kè siwũõsìi kété kēncatiri ke dó mecāā, nke bo ce nkutenkù, kè Kuyie ndò: Kōtenè kéce nkutenkù.

Kè sīi coké kékote ké kù ce. ⁸ Kè kù m beke ke dò: A wúo nsìi me nkérí kubakù yóu bíékàà? Sì yóo cūũnko n Yaá mmu de kó kutempē mmieke.

Kuyie nnàkémè kù yóo déúkūnnemè ikuú nìùtì Sosuwee

⁹ Kè Kuyie nní mbéinnè ke dò: ¹⁰ Yíe nhá kote Sefanniya bire Sosiasi cīētè bèè ité Babidōnni ke konní bè de mbo, kàa cōuté Edidaii nè Tobiya nè Yedaya be borè, bè m pānī yèè pārè. ¹¹ Kàa yè cōuté a túóté timátì pēítì nè mesōō nkédōō dikpààtìpìi, ké dī òó nYotisadaki bire Sosuwee ikuú nìùtì diewè. ¹² Kàa dèè a ò nàké ke dò: Mí ndi Yiè nKuyie Mpakēdaa mí tu:

Wèè yètìrì tu kuye * weè yètìní,
weè yóo maá mí ndi Yiè nKuyie n cīētè.

¹³ Weè yóo tē maá kéntú okpààtì diewè
kénkari okpààtikàrì ìnkè
ke baké o nìtìbè kè ikuú nìùtì nkari o bakù yóu,
kè kunaatí diekù mbo bedé be cuokè.

* **6:12** kuye: Kuye bè nàá nkùù kpéí ndie mbè yē nYesu nwe, odeéfiwè. Wénté Esaii 4:2.

14 Kè dikpààtìpìi dii, di yó mbo n cīètè miεke nkε, kè di denniní Edidaii nè Tobiya nè Yedaya nè Sefanniya birε bè n dòò dii wèi.

15 Δε mònni bèè bo μεδέtimè bè bo κτεní κέμαά Kuyie ncīètè kè di banté Kuyie Mpakεdaa weè n tōnnímè di borè.

Kè di yie ndi Yiè nKuyie nkó μεtammè dè yóó dòomu nweti weti.

7

Bè nàkémè menùboúmmè kó tináahti

1 Okpààti Dariyuusi kpàti benni naanni, otànkù wείνwè bè tu wè Kisideu * o kó diyie naanni kè Kuyie mbéinnè mí nSakarîi. 2 Kε s̄́ mBetεedi kabe tōnní Sadesεε nè o nìtibè, Dekεmmu-Mεdeki nè o kabe Kuyie ncīètè kè bè bo kù bántè, 3 kέbekénè Kuyie Mpakεdaa kuó niùbè nè ku pāānāahti náam̀bè ke tú, di dò nkénsaké ke kuòmmu ke bou dinùù otāānummuwè yiè mmieke di do òmmè nè dimònnàà?

4 Δε mònni kè Kuyie Mpakεdaa m béinnè ke dò:

5 Náké kubotí kumου nè ikuó niùbè ke dò:

Di bou yèè nò otāānummuwè nè otāāyiénwè

dè tùðke yie nyεbie nsipísiyiekè,

di bou δε kó yεnò di n dó mèè kpéi nkaà?

6 Di ò nyo ndi mònni ke yō,

dè òò í ntú díi yo nkè díi yōnàà?

---

* **7:1** Kisideu: Bè do kaammè betāābè nè ti kaammè dè í wē. Be kóo t̀̀nkù Kisideu berinè ti kó betāābè tepítè nè oketiwè nè tepítè nè odèri δε cuokè nke (diyoséè nè mewaanaà ndε cuokè).

7 Di í yé Kuyie ndo nàké tì nè ku pãñáaàntì náam̀bè dimònnì kòbe nò miéke, ke ś nSedisademmu kòbe nè yehékè yèè ò fité bè kpaá kari bá dèmarè í bè kòónnè. Kè benìtìbè kpaá píéké Nèkefu nè diyìè taà kèè bíékè kó yehékàà?

8-9 Mèmmè kè Kuyie M̀pakèdaa m̀ béinnè ke d̀ò m̀ bè dèntè kù do bè nàké tì nè dimònnì ke d̀ò: Mbekùnè timómmòntì, ndónè ditòbè kèmmòkenè ditòbè mesémmè.

10 Di bá nféũnko bekúpobè nè iciribí nè b̀epòòbè nè besénnìbè òmòu bá nwantinè otòu m̀eyèi.

11 Bè m̀e nyí nyie nke bo kènté kù tu mù, ke kù bùtínné ke kpénkùnne be to. 12 Kè be yèmmèe kpenke ke naánnè kupèrikù, bè í nyie nke bo keè Kuyie M̀pakèdaa bè duònní ì tié nnè tìi náaàntì nè ku Yaá m̀miéke, nè ku pãñáaàntì náam̀bè dimònnì kòbe borè. Mèmmè mí ndi Yìè nKuyie M̀pakèdaa kè m̀ miéke bè pèike mèdiè.

13 Kè bè nni nyu kè n c̀íéké

n do bè yu kè bè c̀íéké mèè botí.

Mí ndi Yìè nKuyie M̀pakèdaa m̀i m̀e nyè.

14 M̀i bè cíe nkè bè ta ibotí t̀èi bè í yé ì miéke,

kè be èi d̀óũnko,

òmòu ténke í yièní de bíékè,

òmòu m̀e nténke í kè kòrì,

ketenkè kèè kó mèkàrimè do naati,

kè kè naánko t̀edòntè.

8

Kuyie nnàkémè kù yóó d̀ò mèè sàà nkutenkù

1 Kè Kuyie M̀pakèdaa m̀ béinnè ke d̀ò:

2 Mí ndi Yìè nKuyie M̀pakèdaa m̀i tu

n dómu Sedisadεmmu kabe kè dè n yóu mediè,
nè de kpeí, kè m miεke cóú mbe dootitabè.

³ Mí ndi Yiè nKuyie mmî tu n wētoomu Siyōō,
ke bo mbo Sedisadεmmu,
kè bè nhò yu ke tú:

Bèè dòòri Kuyie ndómè be εì,
kényu Siyōō ke tú mí nKuyie Mpakεdaa n tāsààrì.

⁴ Tidakóti nè tipokóti bèè dúkute ipàati bè kòté mèè
kpeí,

kè bèε wēte kébuoté Sedisadεmmu miεke.

⁵ Idapùmbí nè Isapùmbí kè bè nkpeiti dihei miεke
yeċċkarè yemou.

⁶ Isidayεeribe bèè kpaá di mmònni bè í wúó nke dò
ndè bo na kédòò,
di yèmmè né dò ndè múnke n yóùnèmu mí ndi Yiè
nKuyie Mpakεdaa?

⁷ N yóó deεtému n nìtibè bèè ciété ke bo diyie yìenì
kèè bíékè nè dì taà kè,
mí ndi Yiè nKuyie Mpakεdaa mî béi.

⁸ N yóó bè tēínénímu kè bè mbo Sedisadεmmu
kéntú n kabe,
mí nKuyie kè nní mbè te,
ké mbè baké, ke báá bè yóu,
m bo mbè dòòri dèè sié.

⁹ Nte mí ndi Yiè nKuyie Mpakεdaa n tú mù:

Yáúkùnnenè di kònti
díndi bèè keε m pāānāānti náam̀bè béi ntii náānti n
cīētè pūūku dii m̀nni.

¹⁰ De m̀nni bè do í yietì betōmbè

iwūō me nyí mmōke mucōntimu mamù.

Becièmbè me ndo í mōke meom̀pùmè nè be
kprantídèntabè kpeí.

Mî do yóu bá wè kòò nwantinè otàù meyei.

¹¹ Di mmònni n ténke í yóó dǎò n kǎbe bèè kpaá n do
dòòmè doké kǎbe.

Mí nKuyie Mpaɛdaa mî búi!

¹² De mǎnni bè bo nkari kè dè boo,
ɔtie mbè tu dè fínýĩ kè dè mpéi,
kè bè kùúti ketenkè tidiiti peité,
kè keĩnkè nduònní fetaafe,
n nìtìbè bèè bo nkpaá bèè yóó dè tieke.

¹³ Díndi Suda kǎbe nè Isidayeɛribe n do di dǎò mèè
botí meyei nke ibotí tɛi yà
mèè botí nku n yóó di dǎòmè mesàà nkè ìi yà.
Di bá nyĩèkù, yáúkùnnè di kǎnti.

¹⁴ Mí ndi Yìè nKuyie Mpaɛdaa mî tu:

Di yembè do n cààrèmu ke í m mieke
kè n tǎátè ke dǎò n yí yóó yóu m bo bè dòòmè meyei.

¹⁵ Di mmònni n né pètinke tǎátè ke yóó di dǎò mesàà
mme
díndi Sedisademmu kǎbe, nè Suda tenkè kemǎu
kǎbe,

di tũ mbá nyĩèkù.

¹⁶ Ntenè di yó ntũ ntì,

bá wè, wè nnáá nhotàù timóm̃m̃nti kè di mbekù
timóm̃m̃nti
dè bo yíemmè kè kunaatí mbo di cuokè.

¹⁷ Di bo dǎòmè ditǎbè meyei nde kó iyèntotí báá tanní
di yèmmè mieke
di níí bá mparìku ke né sóú,
mí nKuyie n yí dè dǎ.

*Mènyùboúm̃mè kó yewe yóó naám̃mè yewe yebaa
nkpeye*

18 Kè Kuyie nní mbéinnè ke dò: 19 Mí nKuyie Mpakɛdaa mî tu: Sudaa kɔbe bou mɛ̀è nùboúmmè otããnaanwè nè onummuwè nè okuónwè, nè opíínwè de kó yewe bo naá ndiwèi kpeye, kuyènaatí kpeye, yebaa nkpeye, kè di nyãnku. Né ndónè timómmanti kè kunaatí mbo di cuokè.

20 Mí nKuyie Mpakɛdaa mî béi:

Ibotí nè yehékè dè itinímu péu ke kɔriní Sedisadɛmmu.

21 Dihèi dii nkɔbe níi bo sónké diteri kɔbe ké bè nàké ke dò:

Ti kɔtenè kébántè ti Yiè nKuyie Mpakɛdaa,

kè bèè bè tɛ́nné ke dò: Ti kɔrimu.

22 Yebotè péu nè ibotí ìi kpeñni bè bo kɔtení Sedisadɛmmu kéwammú ti Yiè nKuyie Mpakɛdaa,

ké kù bàntè.

23 Mí ndi Yiè nKuyie Mpakɛdaa mî béi!

De yiè benitibè bo yènní tɛ́pítè bèè cãã nyibotí kéncaátí Sifu òmáa yaábòrì ke tú:

Ti dó ke da neinèmu,

ti kèèmu Kuyie nda bonèmè.

9

Kuyie nkpannèmè yehékè yèè tãkénè Isidayɛeribe

1 Kè Kuyie nní mbéinnè ke dò:

Dè í tú Isidayɛeribe máa ndi n kpannèmè,

Adaraki tenké kɔbe nè Damaasi èi kɔbe m bè kpannèmu múнке.

Ke yé mí nKuyie n wúómmèmu benitibè bɛmɔu n wúó mmèè botí,

Isidayɛeribe bɛmɔu.

2 N kpañnèmu múнке Amati èi dii tu kutemmànku,

ke kpānnè Tiiri nè Sitṣṣ kpeye yèè cii ndeu.

³ Tiiri èi kàbe maá tēcēkpetè nte

ke píe ntimátì péitì mutáá ndòmmè ketenkè.

Ke píe mmesṣṣ mubirímú dòmmè ice.

⁴ Kuyie mmuwērímú yìè nyóó pòntemu dihei,

kédéíté iduotí kētanné dàmmèrì miēke,

ké di còu mmuháá.

⁵ Kè Asikanṣṣ kàbe de yà kè kufṣwaá mbè auté,

kè Kasaa èi kàbe nkpeutí,

dè bo di Ekunṣṣ èi kàbe okpàtì ténke í yó mbo Kasaa
èi miēke.

Onitì ténke bá nkérímu Asikanṣṣ èi,

⁶ Bèè kàké ibotí bèè yó mbo Asidoti èi,

m bo deite Fidisitēbe fentè,

⁷ M bo deite iwūṣ bèè í fié ì kè meyiñ nyè i kó imaa mbe
nò miēke,

nè bè fié ì yebàkè.

Bèè bo nkpaá de yìè bè bo naá n kàbe,

kéndònnè Sudaa kó kunaàmùnkù kàbe dòmmè,

kè Ekunṣṣ kàbe ta n kàbe miēke Sebusiibe do
dòmmè.

⁸ Mîi mómumu nyóó cómmú kébāa nh èi, n dootitabè
kpéi,

òmàù ténke báá di ta kēfēũ n nìtìbè,

n yàmu m mómumu nnè n nànfè.

Okpàtì wèè yóó tóni diwèi o kó tináànti

⁹ Díndi Sedisademmu kàbe nyānkunè diwèi!

Díndi Siyṣṣ kàbe iinè!

Ntenè di kóo kpàtì ke kéréni di borè.

Ò dòòri dèè siè dènde ke nò ndemou,

ke yòò nke deke disāmmarínsèrì kó dibii.

10 Sikpàrìnaasēĩ í yó nkpaá bo Efadaimmu tenkè
mieke,
sikpàrìsēĩ me nyí yó nkpaá Sedisadεmmu eì.
Ò yóó kékému de tãnnè,
kéãnné kunaatí ibotí nè iteì de cuokè.
O kpààtìyuu bo túóté dàméèrì yie nkénto kétuakènè
otò, kédité kukó ndiekù Efadati nè
kutemmànkoo.

Kuyie nyóó wēte kécónnémè Isidayεeribe be f̀t̀r̀r̀

- 11 Kè Kuyie mbéi nke d̀:
Nè ti kó metaummè n di d̀d̀nè mè di n feu ù wũ kó
meyĩ mmièke,
mè te kè n yóó di denne di kpetí d̀ f̀t̀r̀r̀ mieke.
- 12 Mí nKuyie mmũ t̀ ndi náá nyíe, d̀ndi tidaatì t̀ m
b̀s̀!
Konnènní di kó dihèi iduotí fité d̀,
n yóó di d̀d̀mu mesàà nkè d̀e p̀ètè kuce mèdémè di
di mèè sémmè.
- 13 Siyãõ eì, n yóó duó nkàa ǹt̀b̀ beè do Yafanni k̀be
mudoò,
Sudaa k̀be beè yó ntú n tãmmù,
kè Efadaimmu k̀be tú m pie,
d̀ndi Siyãõ k̀be kè dí ntú n kpàr̀s̀.
- 14 Mí nKuyie n yó mbo n k̀be ya ìnkè nke kè m pie
ntú níéé fetaafe ã m̀ítémè,
mí ndi Yìe nKuyie m bo k̀nné d̀ m̀nnì ditàteheù
kékétóo
nè kubakù youú bíékè kó kuyaakperíkù.
- 15 Mí nKuyie M̀pakeɗaa n yó nkãnkému n ǹt̀b̀,
ke b̀mm̀o yetárè,
kè yè buoti be dootit̀b̀, ké b̀ nànte páí b̀ ã
nantemè f̀nyĩ be,

kè bè mméú meýĩ mmiεε, bè ðð féúté feðfè kè ikuó
nìùtli

kunne mèè botí dinaabuu meýĩ mmiεε,
ké mè wùo diwũðtònni bàkè.

¹⁶ Mí mbe Yiè nKuyie m bo bè deeté de yiè.

N nìtìbè mbe, n kó ipe.

Bè bo ndò nyetárè yèè donku deu ke mmiεti be èi
miεε.

¹⁷ De yiè be wenninku í yó mmεke kumànkú.

Be wèi me nyí yó mmεke di màmè.

Tidiiti nè menabémmè de bo nte bedapàmbè nè
besapàmbè

kè bè nkpeñni.

10

Kuyie nkuù duò nfetaafè

¹ Mòonè Kuyie nkè kù dí duònni fetadentifè.

Kuù ð nte kè fetaafèε kperi kèni mediè.

Bá wè kòo pakuu yè tidiiti.

² Sibòatenkaanì di sóúmmu,

kè bepāābè di náá nsiyààbìsí,

di yau tìi dāuñtì tu detetirè nde

ke nárikùnkò di yèmmè fààrè

deè te kè benìtìbè ciété nè meyeñcaàrìmè

tipièti tìi kra ti cēnti ti kōme.

Kuyie nnàkémè kù yóó wēte kédeεtémè ku nìtìbè

³ Kè Kuyie mbéi nke dò:

Mí nKuyie m miεε keè peike bepecēnyibe,

n yìté ke còmmúmu be kpéi.

Mí nKuyie Mpakεdaa m bo daatení dii yiè n kó ipe

Sudaa kōbe kpéi,

bè bo náá nsikpàrìsēĩ kperí kè m bè kàtenè mudoò.

⁴ Bekpààtìbè yètìní Sudaa kó kufuku miεke nke,
ke bo nkpeñni ke dònne ditári bè ò̃ pũũténè dì,
ke dò nfebaafe ke dò nhokpàrinuanti kó mutāmmù.

⁵ Bè bo ntú bekpàrinuambe

ke naù be dootitabè kuce kó titāti kōme.

Bè bo mbè naù ke yé mí nKuyie n yó mbè bonèmè.

De yiè dè bo di be dootitabè kó behããpònsāndèèbè.

⁶ M bo kpénkùnne Sudaa kàbe,

m bo deeté Sosefu yaàbí ké ì cònné i fātìrì,

mesémmè meè bè nni mbonè.

Dè ténke bá ndò mbèè do n dootóo dimònni mari.

Mí mbe Yiè nKuyie mmù bè te,

ke yóo keè be báammì.

⁷ Efadaimmu kàbe bo ntú bekpàrinuambe,

be yèmmè bo nnaati ke dò mbè yà menaà.

Be bí bo mbè wùó nkè diwèi ì bo.

Be yèmmè bo nni nnaatinè mí mbe Yiè nKuyie.

⁸ Kè n níi bè yúnè fefontifè kè bèe tíi,

nke yé mûi bè deetéme,

kè bè sũũ nke maàtenè bè do mamè nè dimònni.

⁹ Mûi bè yaá ibotí tei miεke

bè ò̃ yaá mèè botí medibii,

bè me nyó nkè bo kédenténímu n kpéi

kétié mbe bí kè bèe wēténí.

¹⁰ N yóo bè dèitenímu Esibiti nè Asidii,

ké bè tií nKadaadi tenkè miεke nè Dimaa, kè bèe duú.

¹¹ Ke sénté Esibiti kó kukó,

mí nKuyie mûi yóo cónné dàmméèrì kó yenéfinfirè kè
kukó nNiidi kũũ.

Asidii kàbe fentè bo deè.

Kè fekpààtìpàtifèe déténe Esibiti kàbe.

¹² Kè n kpénkùnne n nìtìbè kè bè nkéí nè n yètìrì,

mí nKuyie mûi béi.

11

Kuyie nnàkémè yehékè yèè kpeñni yè dotimè

¹ Kè Kuyie mbéi nke dò:

Fó nDimaa tùúkú, kpeté a bòrè,
kè muhãã nta kécóúté a tedièrè sètìrì.

² Díndi detie nsipèrésì, kòmmúnè!

Sètìrìbè duómu,

de kó detesààrè ténke í kpaá,

díndi Basãã tie mbè tu dè sènnì, kòmmúnè!

Kutúúkù bè do í daati ke taà kù domu, kù í kpaá.

³ Ti yo bepecẽmbe dabùò,

be pe í kpaá mèè kpéi nke.

Kè yecìrìcìrìbe kuò Suditẽ tùúkù yè do tá kù í kpaá
mmèè kpéi.

Bepecẽmbe bèdébè kó tináaanti

⁴ Kè Kuyie nní mbéinnè ke dò: Cẽmmú m pe ìì bo mukòù kpéi. ⁵ Bè do nyì ke n kòù bá òmòù í bè bõnnè, kè bèè fiiti kè bè tu: Kuyie nnè mutõmmú, ti bo kparìkè. Kè i cẽmbe né búútóo bá mesémmè í bè bo. ⁶ M múnke ténke í yóó deeté di nhèi kòbe, mí nKuyie mmíù b́éi, n yóó yóumu bá wè kòò do o kou nòu mièke, nè o kóo kpààtì nòu mièke, kè bèè bè f́éù, m me mbáá bè deeté.

⁷ Mèmmè kè n kòte ke bo cẽmmu ipe bè do nyì ke kòù, kéwaá nyedò yèdéyè, ke yú dìmarì ke dò: Mesàà, nke yú diterì ke dò: Mewènnímè, kékòte kécẽmmú ipe. ⁸ Otànkù omáà mièke kè n cíe mbepecẽmbe bètããti bèè do ì cẽmmù. Kè meminnímèè ì nní ndònténè kè ì múnke m pè. ⁹ Mèmmè n yì nàkémè ke dò: N ténke í yóó ndi cẽmmú kè fèè bo kù, fèè kù!

Kè fèè bo feti fèe feti, ìi kpaá kè ì bo ncáá nyitabè, ì ncáá.

¹⁰ Mènmè n tùótémè didùò n do yu di ke dò: Mèsàà nke di kèéte, kè dè bo yie nkè metaummè n do dònènmè ibotí kè mée tôte. ¹¹ N kèéte dì mònni de kó didùò ipe kó bedombe bèè n wùó nkè bèe banté Kuyie nkuù bè naánnènmè de kó medòòrìmè mièke. ¹² Kè m bè nàké ke dò: Kè di pénsiri n yietínè kè di me nyí pénsiri di yóu. Mènmè kè bèe kaa nyidííti medítíbii nsipísitàāti kè n duó. ¹³ Kè Kuyie nní nnáké ke dò: Túóté de kó idííti bè yē mbè nu nni ntàa nkùù donku kéānné n cīètè kó ditəu mièke.

Kè n túóté de kó medítíbii nsipísitàāti kéānné Kuyie ncīètè kó ditəu mièke. ¹⁴ De kó difōnkúò kétúóté didùò teri dìi yètìrì tu: Mewēnnímè ke kèéte. Dèè benkú ke dò nSudaa kəbe nè Isidayeeribe be kó mewēnnímè tôte. ¹⁵ Kè Kuyie nyíé kébéi nke dò: Dòò amáà kéndò nhopecēnti wèè yèmmè í naati, ¹⁶ ke yé mí nKuyie n yóó duónkomè opecēnti təù nwe de kó dihei mièke, wenwe bá kòò mōnté ipe o pecēnku mièke ò í yó ndake de kpeti, kè fèmafè feti ò í yóó fè wammú, kè fèmafè kəute ò báá fè tàa, ò me nyí yó mpiú ìi kənti naati, ò yó nkəumu ìi ā mekùò nke cáá nke dei isənyi kpèètè.

¹⁷ Di bo yà díndi bèè tu dimáà bepecēmbə,
díndi bèè dootóo m pe
bè bo cə di baà nyese,
kékūūké di nuə nyoyi yese,
kè di baà nfāū nkè di nuə nyoyii yēi.

12

Ibotí yóó wēnnémè kédò Sedisademmu

¹ Nte Kuyie nnàké tì Isidayεεribε,
Kuyie nkùù pité tiwetì
ke fíi nkεtenkè kó yešā̀nkè,
ke ā̀nné onìtì di wēnnì,
kuù béi nke tú:

² Mí nKuyie m bo dɔ̀ Sedisademmu febò̀d̀fè kò̀d̀
píe m miεke kó menà̀, nyεbotè yèè ò fité, kè yèe
yà kémuó nkè ye ìikèe fité. Deè múnke yóó tuakení
Sudaa kabe be dootitabè bo bè do dìi m̀nnì kéri
Sedisademmu. ³ De yiè m bo dɔ̀ nSedisademmu
yebotè ìikè kò̀d̀ ndo nkutáárí bèè bo ndó kò̀d̀ còte
bè bo koute bemáà, yebòtè yemou bo wēnné kò̀d̀
do. ⁴ De yiè m bo duó nkè sisēī wááté, kè kufōwáá
nhauté si dèèbè, m bo yēīkūnne ibotí tēi kó sisēī, n
nònfè me mbáá ũŭ nSudaa kabe ĩnkè. ⁵ De m̀nnì
Sudaa botí kó bekótibè bo nnáá mbe yèmmè miεke
ke tú: Sedisademmu kabe kó muwḗrímú bonní be
Yiè nKuyie Mpakεdaa borè ndε. ⁶ De m̀nnì m
bo duó nkè Sudaa kpà̀atibè kuε yehekè yèè bè fité
kubakù cā̀nku nè kuyoú ye kabe, muhā́ā nhṓ cóuté
mèè botí timúti nè idéi. Kè Sedisademmu nkpaá bo
o karì kè beǹitibè ò ā̀.

⁷ Mí nKuyie n yóó keté kédεεté Sudaa kó yefe
kabe mbe, kè dèe yie nkè Dafiti kabe nè bèè bo
Sedisademmu kè be yèmmè bá ndò mbè bè pḗēté.

⁸ De yiè mí nKuyie n yó nkā̀nkému Sedisademmu
kabe, de yiè wèè tu ocī̀rì be miεke weè yó ndònnè
Dafiti do dōmmè kè bè nwúó nho yaabí kè dè d̀
nKuyie, nke d̀ nKuyie ntōnnì.

Bè yóó kəmmúmè bè kũũ wè ke o diù̀te o kpéi

⁹ De yiè m bo íté kécómmú kékua ibotí ìì bo kàtení kéndó kédó Sedisademma mudòò. ¹⁰ De yiè m bo ànné Dafiti kàbe nè Sedisademma kàbe meyèmmè bè bo n kuónnè mè ké m banté kèwēētēnī m bíékè. De mōnni kékōmmú bè kũũ wè ke dùute o kréí, wèè biré bo demàà dè ãã kú kòò nkuòmmè, Mpo ãã kú kè bè nkuòmmè. ¹¹ De yiè yekúdabùò mbo dátinné Sedisademma dibòò Adatidimòò * ãã kú kè bè nkuòmmè Mèkidoo biriku miéke. ¹² Dihèi miéke bè bo nkuò be naàmùnti be naàmùnti, kè Dafiti kó teciētè kàbe ncáá nkè be pobè cáá nkè Natãá kó teciētè kàbe ncáá nkè be pobè cáá. ¹³ Kè Defii kó teciētè kàbe ncáá nkè be pobè cáá kè Simeii cīētè kàbe ncáá nkè be pobè cáá. ¹⁴ Tinaàmùnti sōnti tìi kpaá kè tì cáá ncáá nkè ti pobè cáá.

13

¹ De yiè dinébòrì mari bo mpũð nke ou Dafiti kàbe nè Sedisademma kàbe kó meyi nnè be yóð.

Kuyie nyóó paammè yebàkè nè bèè sou nke tú bè nàá nku pããnáànti

² De yiè m bo deite yebàkè kó yeyètè be nò miéke, mí nKuyie mmũ bí. Òmòu ténke bá ndenniní ye kréí, m bo denne diheì bèè tu bemàà m pããnáànti náam̀bè nè yebàkè yèè bè s̀nk̀unko. ³ De mōnni kòò m̀òu cīéké ke tú ò nàá m pããnáànti, o cice nè o yó bèè ò peitè bèè ò nàké ke d̀ò: A yóó kúmu! A nàá nsiyààbìsì nsi ke tú a nàá nKuyie mpããnáànti. Kòò

* **12:11** Aditidimòò: Fedisiibe kó dibòò mari botí do nku, kè benitibè yèmmè ndò ndi ãã kú fetaafe kò ndi mōnni, kèwēte kèyènni fetaafe konni dii mōnni.

cĩéké ke tú ò nàá m pãānāaṅtì o cice nè o yǎ bèè ò kũũ disìè kékua. ⁴ De mǎnnì ifei bo pĩ m pãānāaṅtì nāam̀bè nè be kó tipãānāaṅtì kè bè ténke bá ndáátí iwũǎ kó ticìtì kó yeyaàbòrè ke sou. ⁵ Bè bo nyetírí ke tú: Mí n yí tú Kuyie mpãānāaṅtì nāaṅtò, n tú otenkútì nwe nè bè m peitémè n tú ketenkè kou nwe. ⁶ Kè bè ò beke ke yĩ: Bá n kó tífíètì né bo a cĩncĩnnì? Ò d̀: N népobè beè dè nni nkòùte.

Bèè yó nkpaá bè yóó bantémè Kuyie

⁷ Ntenè mí nKuyie Mpakɛdaa n tú mù: N tú nh èi ndisiè ndi ke bo kǎũ n kóo pecēnti nè wè ti wè nképĩ mmutōmmú kékua, kè ipee cíété kè n kuǎ ipebí.

⁸ Kè Kuyie nyíé kébéi nke d̀: De yìè ketenkè kó benitibè bo toté yewétiyè yètāāti, kè yédèè kú kè dimáà nkpaá bo. ⁹ Kè m bè yàáké ké bè wénkūnne bè òǎ pūnné m̀èè botí mesǎo nnè timátì péitì kè d̀èè wenke. De yìè kè bè níí n yú kè n yie nke d̀ò bè tu n kǎbe mbɛ, kè bè d̀ò: Kuyie nkuù ti te.

14

Kuyie n yóó baatémè ku nìtibè mesomme

¹ Kè Kuyie mbéi nke d̀ò: Mí nKuyie n kó diyìè duunnímu kè di dootitǎbè bo totí di kpeɛ di nuǎ mmieke, díndi Sedisadɛmmu kǎbe di nuǎ mmieke. ² N yóó duó nkè ibotí tɛii tímmu kédò Sedisadɛmmu mudoò kèpǎntɛ diheì kèheì d̀èè kó dimáà bo di mieke, kèpĩmmú benitipòbè kédúónè, kèpĩmmú besũkùbè kékũñnè kédòò tidaatì, kè besǎmbe nkpaá diheì.

3 De m̀̀nni mí nKuyie nkè n cómmú kédokénè
yebotè

n do òmmè mudoò m̀̀nni.

4 De yiè n naacètè bo na odifíè tãri

dii bo Sedisademm̄u donfũ̀,

kè dii yaté di cuokè diyìè yìèní kèè bíékè

nè di taà kè, kè dèe naá nkubiriku dièkù

kè diwetirì dìmáà fũ̀te kubakù you bíékè

kè diterii fũ̀te kucã̀nku.

5 Kè di coké kètũ̀nne de kó kubiriku

ke yé kù yó nduómè kètũ̀kenè Asɔ̀odi nwe,

kè dí coké kè kù tũ̀nne

ketenkè do aá Osiasi Sudaa kɔ̀be kóo kpà̀tì m̀̀nni

kè di yembèe coké m̀̀è botí.

De m̀̀nni kè di Yiè nKuyie nfeiténí

ke neínè ku tɔ̀rè.

6 De m̀̀nni diyìè ténke í yó mbo

dè yó ndò mbàmm̄u nwe ke dò nnikèì.

7 De kó diyìè yó ncáámm̄u

Kuyie nkuù máà di yé

de m̀̀nni kuyie nyí yó mbo

keyènkè me nyí yó mbo,

bá kuyuoku kuwenniku kuù yó mbo.

8 De kó yewe mièke menie mm̀̀è duò mmufòmm̄u

mè bo nyièní Sedisademm̄u

kè m̀̀mamè mpũ̀̀ nke taà dàméèrì diyìè yìèní kèè

bíékè kou,

kè metèmè ntaà diyìè taà kèè bíékè kou

kémpũ̀̀ ndiyõ̀̀ nè dipaao.

9 De kó yewe mièke

Kuyie nkuù yó ntú ketenkè kem̄ou kóo kpà̀tì

kè benitibè bem̄ou nkù bàá nke nkù yé.

10 Kè diheì dimṓuu wēte kénáá nkubiriku
 kétúóté Kebaa kénto kétuakenè Dimṓo
 kubakù cānku Sedisademmu diyie yìenì kèè bíékè
 kè Sedisademmu baaté yehékè sonye,
 ke túóté Bensamεε kó dibòrì borè
 kénto kétuakenè bè tu dè dibòrì kótírì,
 kéréēté kétuakenè dibòrì kuduotí kentímè kperi
 kénto kétuakenè Ananεedi kó ditenni,
 kéréēté kétuakenè okpààtì kó diyetituo borè.

11 Ikuó maì ténke í yó mbo a bo yeténè ì kè bè dá kuṓ.
 Benìtibè bo nkari bàmmù Sedisademmu mieke.

12 Nte Kuyie nyóó poté kùu yēīku benìtibè bèè
 dokénè Sedisademmu:

Onìtì ní bo nkpaá fòu kòo kǎntì pǎàke,

kòo nǎmbii mpǎàke,

kè be nǎndié mpǎàke be nò mieke,

13 De yiè kufṓwaá ndiekù bo auté benìtibè

kè bèe kónté kénkpannè betòbè,

bá wè kòo nkpañnè o cεpetitòu.

14 Kè Sudaa kǎβεε wēnnénè Sedisademmu kǎβε

kè bèe dokénè ibotí ì bè fité,

kékou be máti péiti nè mesṓ nnè tiyààtì péu.

15 Kuyēīku kùu do benìtibè kuù doti sisēī,

nè sitesì sǎmmarímú nè sisēī dè wēnné ke peité sì

nè yòyóbè nè sǎmmarímú

nè iwūṓ sonyi ì bo be āpònkari.

16 De mǎnnì bèè bo nkpaá fòu,

ibotí ì dokénè Sedisademmu kǎβε i mieke,

bè bo nkòrìní Sedisademmu bá diì mǎnnì,

ke ninku ke m báá mmí nKuyie Mpakεdaa,

ke baà ntitouti kó dibanni.

17 Ibotí ì kǎβε bo nkpaáo ke í nkòtení Sedisademmu

mí nhokpààtì Kuyie Mpakεdaa m borè,

bè báá pété fetaafè.

¹⁸ Kè Esibiti kàbe kpaáo ke í kàtení,
m poté kùù yēĩku ibotí tēi ìì í kàtení,
ke báá ntítouti kó dibanni,
kuù doti be ìnkè.

¹⁹ Esibiti kàbe nè ibotí tēi ìì bo nkpaáo
ke í nkàtení ke báá ndibanni titouti kperi
tìì yēĩti doti be ìnkè.

²⁰ De yìè bè bo wāri sisēĩ kó yesānkewe ìnkè
ke dò: Bè cāńné dè nKuyie nkpeí.
Kè n cīètè kó sikũmboó naá nyebò
bè yó mméínè yè yewũõtòrè.

²¹ Sedisadεmmu kó sikũmboó nè Sudaa tenkè kpesi
kè bèe dè duó mí nKuyie Mpakεdaa n kpeí
bèè kó dimàà n feu iwũō kè bè nsi tòú
ke berinè imaa,
bepotambè ténke í yó nkpaá mí nKuyie Mpakεdaa n
cīètè mieke.

Bibiri Kuyie Nnààntì Pátírì
The Holy Bible in the Ditammari language of Benin

copyright © 2001 SIM International

Language: Ditammari

Translation by: SIM

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2022-05-31

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Apr 2023 from source files dated 1 Jun 2022

5e2d0f12-f1d8-567b-bf98-cf1de4599d16